

Motion till riksdagen 2010/11:So379

av **Nina Lundström (FP)**

Dopning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att öka maxstraffet för grova dopningsbrott.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utreda påföljderna för medhjälp, försök och förberedelse till dopningsbrott.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begreppet doping bör ersätta begreppet dopning i lagstiftning och myndighetstexter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att utforma informationsinsatser för att sprida kunskap om risker med dopning, påföljder vid lagbrott och hälsoaspekter av dopning mot ljuset av den ökade tillgängligheten.

Motivering

Under många år har dopning betraktats som ett idrottsligt problem, som sedan spritt sig ut till andra grupper i samhället. Användning av dopningsmedel kan leda till allvarliga fysiska, psykiska och sociala problem. Sedan 1981 har Riksidrottsförbundet genomfört 62 000 dopningsprov. De senaste åren har dopning påvisats i mindre än en halv procent av proven. Det är främst elitidrottare på olika nivåer och i olika åldersgrupper som testas, men det förekommer även testning av motionärer. Däremot faller till exempel de som är verksamma på gym och i aktiviteter som bodybuilding utanför testverksamheten, vilket innebär att det sannolikt finns ett mörkertal vad gäller antalet dopade utövare.

Enligt Europarådets antidopningskonvention, Artikel 3, har staten ett samordningsansvar beträffande politik och åtgärder inom de ministerier och myn-

Fel! Okänt namn på

digheter som ansvarar för frågor om bekämpning av dopning inom idrotten. Genom att Sverige godkänt konventionen är Sverige som stat skyldig att följa den.

Den idrottsliga dopningen har ofta behandlats som ett problem med fusk där åtgärderna handlar om att hitta och straffa fuskarna, som framförallt finns på elitnivå. Målet är ”rent spel”. Dopning i samhället utanför idrotten, genom exempelvis den nya drogen på marknaden AAS, betraktas mer som ett missbruksproblem. Oavsett hur enskilda kommer i kontakt med dopning är det personliga priset mycket högt. Det behövs många angreppssätt för att fånga dopningens förekomst i olika målgrupper. Det behövs även insatser för att hjälpa enskilda att komma ur ett missbruk.

Många yngre riskerar att hamna i dopningsmissbruk genom att handel med dopningsmedel förekommer i allt större omfattning. Internetförsäljning har ökat tillgängligheten. Antidopningsarbetet förutsätter samarbete mellan samhällets olika aktörer, relevant lagstiftning, resurser till antidopningsarbetet samt ökad kunskapsspridning.

Det finns flera anledningar till att se allvarligt på hantering av dopningsmedel. Missbruk av dopningsmedel förekommer även i kriminella kretsar. Allvaret vid grova dopningsbrott måste även ge avtryck i hur lagstiftningens påföljder utformas. Ett höjt straffmaximum för grovt dopningsbrott är en viktig signal avseende brottets art och dopningsmedlets farlighet ska beaktas.

Idag finns det skillnader i lagstiftningen för gärningsman som under liknande former befattar sig med narkotika eller dopningsmedel. Dessa skillnader behöver belysas och det behövs nya överväganden kring hur medhjälp, försök och förberedelse till dopningsbrott ska lagföras. En analys bör även göras vad gäller att pröva påföljden i relation till narkotikabrott. Det kan finnas sakliga skäl att som nu göra åtskillnad i lag, men detta behöver belysas ytterligare.

Begreppet doping

Riksidrottsförbundet noterade i samband med att missbruk av anabola steroider resulterade i en lagstiftning 1992 att begreppet doping ändrades till dopning. Den dåvarande regeringen föreslog att begreppet doping skulle användas, men Språknämnden var av annan uppfattning och det nya ordet dopning infördes i lagtexten. Fram till dess hade dopning varit det ord som uteslutande användes i Sverige och fortfarande dominerar ordet doping i det allmänna språkbruket, inte minst inom idrotten. I Riksidrottsförbundets stadgar används ordet doping liksom i alla deras regler och föreskrifter. Det finns en Dopingkommission och ett Dopinglaboratorium samt en Dopingjour. Det vore rimligt att även lagstiftning samt övriga beslutsunderlag följer samma begreppspraxis det vill säga att begreppet *doping* används istället för *dopning*.

Informationskampanj

Enligt Europarådets antidopningskonvention har Sverige åtagits sig att i samarbete med berörda idrottsorganisationer och med massmedier, utarbeta och genomföra utbildningsprogram och informationskampanjer som betonar de hälsorisker som dopning innebär samt den skada som den innebär för idrottens etiska värden. Dessa program och kampanjer skall rikta sig till ungdomar och deras föräldrar i skolor och idrottsföreningar samt till vuxna idrottsmän och idrottskvinnor, idrottsfunktionärer, instruktörer och tränare. För dem som arbetar med medicinska frågor kan sådana utbildningsprogram betona respekten för medicinsk etik.

Nya informationsinsatser behövs. Handeln genom Internet ställer nya krav på alla aktörer i samhället. Nya angreppssätt behöver diskuteras och spridas. Föräldrar, elever, motionärer och personal som är verksam i olika delar av samhället behöver uppmärksammas på tillgängligheten av dopningspreparat på samma sätt som av andra droger. Likaså finns det anledning att förbättra informationen om hälsorisker och påföljder vid lagbrott.

Stockholm den 22 oktober 2010

Nina Lundström (FP)